

četnička sarađnja sa
ustaškom vlašću

OVO JE BILLO 30. APRILA 1942. god.

P R E P I S Fotokopije koja se nalazi u muzeju za Bosansku
Krajinu u Banjaluci.

Arhiv Doc. Krajine B. Luka

ADK

NEZAVISNA DRŽAVA HRVATSKA
zona brij. I.

Broj uređovno
Jajce 30. travnja 1942. god.

Prijepis

565

ZAPOVJEDNIKU POSADE VARGAR VAKUF
KOTARSKOM PRESTOJNIKU VARGAR VAKUF
USTASKOM LOGORU U VARGAR VAKUFU

Spis Op. br. 40/taj. i zapisnik poslat po teklicama pri-
mljeni su 29. travnja u 0.30 sati. Izvodno dostavljeno starešinama,
pa se spisak u načelu prima sa sledećim izmjenama i dopunama:

až 1.- Bez promjene u koliko je po srijeđi iskrenost grupe
Drenović i isti izjavi lojalnost Nezavisnoj Državi Hrvatskoj i ovu
priznaje.

až 2.- Dolazak u grad i izlazak iz grada odobrava se uz
propisnu propusnicu upravnih vlasti, odnosno vojnih zapovjedišta-
va bez oružja, to znači da za ulazak pravoslavnog življa u grad
u prvom redu odgovara g. Uroš Drenović. Nastojte, da u prvo vrijeme
dolazi u grad što manje seljaka bez obzira na vjeru, zbog opasnosti
ti uhoćarenja sa strane partizana i zbog izbjegavanja neželjenih
slučajeva izazivanja među pučanstvom usleđ psihoze, koja sada u
početku vlašća.

Zamjenu dobara u principu odobriti, ali će državne vlasti
bućno pratiti, da ne dođje do kriumćarenja u svrhu opskrbe partiza-
na, a sve u kolićinama jednako za sve pućanstvo bez razlike vjere,
prema postojećim propisima.

Već je poglavnikovom odrećbom predvićjeno i odrećjeno, da
će pomoći u novcu i materijalu za obnavljanje oštećenog davati je-
dnako za sve lojalne graćjane NDH. već sada mogu seljaci pravosla-

. . .

vne vjere preko kotarske oblasti u V. Vakufu podnositi prijave pretrplene štete na POVJERENIŠTVO ISPITIVANJE I NAKNADU ŠTETA nastalih nastalih usled rata pri Velikoj župi Živa i Rama. Te će prijave biti u isto vrijeme i na isti način riješene kao i ostalih građana.

ađ 3.- Sva lojalna sela i pučanstvo izuzev partizana, uživat će punu zaštitu Hrvatskih vlasti kao i svi Hrvati. Do daljeg se dozvoljava da grupa Drenović zadrži u tu svrhu oružje,,ali sa napomenom,da se domobranstvo za sada izmiješano sa ljudima grupe Drenovića u zajedničke akcije.Ovo se za sada ima razumjeti tako, da će grupa Drenovića nakon što bude ugušena partizanska pobuna, oružje kao i svi ostali lojalni građani NDH predati u koliko se ovo naknadnom zakonskom odredbom drukčije ne odredi.

ađ 4.- Prima se u cjelosti sa napomenom , da izbor ljudi, kao svoje radnike,izvrši kotarski prtstojnik.

ađ.- Postupak objašnjavam u tač. 3.

ađ.- Predlog se u načelu prima, jer je već propisan zakonom.O pripađanju i ne pripađanju komunističkoj partiji uvjerenje će izdati upravne vlasti temeljom obavještenja dobivena od povjerenika u tač.4, a pođ njihovom moralnom i materijalnom odgovornošću.

ađ 7.-Analogno tač.6.

ađ.8 Sve zaključeno odobreno je Poglavnikovom odredbom o Hrvatskoj pravoslavnoj crkvi. Ustav se izražjuje po pravoslavnim svećenicima,i biti će proglašen - vrijedeći za sve.

ađ.- 9.- Sve akcije vođe se pođ zapovjedništvom najbližeg-najstarijeg zapovjednika Hrvatskog domobranstva. Način sporazumjevanja za pođuzimanje akcija,po svojoj uviđjavosti će se pripremiti i sprovesti zapovjednik imajući na umu probitak NDH.

Napomine se, da se grupa Drenović ne može tretirati kao posebna četnička organizacija,iz prostog razloga, što u NDH samo

predviđjena društva imovno pravo i dozvolu djelovanja. Međtim, a kao što je spomenuto, odobravaju se Drenoviću i njegovim ljudima zadržavanje i nošenje oružja u svrhu uništenja neprijatelja zajedničke države. U tu svrhu priznaje se g. Uroš Drenović kao privremeni zapovjednik grupe, a, g. Toše Mitrović kao njegov zamjenik.

Nadalje su napominje, da je velika župa u Jajcu zatražila iz Zagreba za sađa Kuna 1,000.000 - i osam vagona hrane, što će se dostaviti za potpomaganje postrađalog stanovništva kotara Varcar Vakuf, čim se ustanovi lojalnost pučanstva i iskrena sarađnja grupe Drenović.

Sve detaljne upute vojnog karaktera zatražiti od slučaja do slučaja od zapovjednika pukovnije-zone, a civilno upravnog karaktera, kod Velike župe.

Prema sađanjem stanju, najžurnije dostavite popis sela-područja nama lojalnog područja, kako bi se obustavilo djelovanje krilaša na ista. Grupa Drenović naročito će nastojati, da u selima u kojima su sađa partizani, propagira ~~xxxxxx~~ predaju i lojalnost vlastima NDH, kako bi se pošteđio nevini seljački živalj, o tome će grupa Drenović povremeno izvještavati kotarskok pretstojnika u Varcar Vakufu.

Posebna bi mu zadaća bila da organizira oružničke postaje u zajednici sa oružničkim zapovjednicima pukovnije iz Banja luke i Sarajeva te općinska povjereništva u zajednici sa nadležnim Velikom županom. Taj činovnik, da bude stavljen na platu kod velike župe Sana i Luka u Banjaluci i pred javnošću da bude predstavljen kao činovnik iste župe. Uopće rad ovih dvaju činovnika morao bi biti strogo tajan i strogo povjerljiv, s time, da za njihovu ulogu i zadaću ne bi trebalo znati ^{opće} šira javnost. U ovom svome radu ovaj činovnik bi ~~xxxxxx~~ trebao biti u najužem dođiru sa Velikom župom Velike župe Sana i Luka g. Dr. Hađrovićem, u kojem

će naći najveću podršku, pošto i ti imaju savršeno razumjevanje za ove poslove. Inače, da u svome poslu bude počinjen neposredno Ministarstvu unutrašnjih poslova pre o gore spomenutog činovnika radi toga, što bi se djelovanje njegovo prostiralo na području više župa.

Kako je potrebno, mimo gore iznesenog, postaviti ovakvog : jednog činovnika, kao primjer ističe se sledeće: Prema ugovoru s četnicima i po primljenom uputstvu za saradnju s njima, vlada se obvezala dati ozleđninu za svakog u borbi poginulog ili ranjenog četnika. Kako mi na terenu nemamo predstavnika naših vlasti, to postoji opasnost da četnici za takve navedu po svojoj volji, pa čak i one koji su poginuli i ozlijeđjeni, još dok se nama nijesu surađivali. Na sve to trebao bi paziti ovaj činovnik.

2) NAČELNI RAD Trebalo bi postepeno i neprimjetno u ovaj ~~kom~~ rad uvući i jednog pravoslavnog narodnog zastupnika, od onih koji su sada u Saboru. Ako to nebi išlo iz bilo kojih razloga, tada u sporazumu sa Drenovićem pronaći poželjnu osobu iz njihove grupe i prilikom postavljenja i imenovanja novih sabornika uvući ju u sabor. Na vrlo diskretan način i sa mnogo vještine i nadalje podržavati rivalitet između pojedinih vođa četnika i ne dozvoliti, da Uroš Drenović ili koji drugi vođa postane isključivi autoritet četničkih postrojbi, drugim riječima onemogućiti, da se četnici na koji bilo način, pa makar i pod našom zaštitom organiziraju u jedinstveni blok.

Istovremeno sve grupe nastojati svesti na liniju na kojoj se sada nalazi grupa Drenovića Uroša.

Kod četnika razvijati misao što više sarađivati sa našim vlastima ističući da je glavna svrha očuvati mirno pučanstvo bez razlike vjere te uspostaviti red i poredak, sigurnost života i imetka a ne ulaziti u načelna pitanja međusobnih odnosa.

Iz grupe Drenović, a uz pomoć i novca, naći poželjne ljude

iste ubaciti među tzv. nelojalne četnike sa Ozrena oko Zenice, Prnjavora itd. a kasnije, ako se ovo pokaže efikasnim, i u Hercegovinu i tako među tim četnicima stvoriti razdor, a tim posredno parirati rad Talijanima i potpomaganje četnika na štetu naše države.

Ovo izvješće nije potpisao stožernik Jerolim Katić pošto se nalazi u Jajcu, ali je inače sa našim prijedlogom suglasan.

ZA DOM SPREMNI

Kot. prestojnik iz Varcar Vakufa
Marko Jungić v.r.

Požžupan
Velike Župe Pliva-Rama
Dr. Šunić v.r.

Glavnom Stožeru Poglavnika na Glavni Stožer H. Domobranstva.
Predsjedništvu vlade na pomoćnika predsjednika vlade g.Dr.Vrančić
Ravnateljstvu za javni red i sigurnost.
Ustaškoj nadzornoj službi na ruke zapovjednika.

U.N.S. U.O.S.

Broj: V.T. 3337-42 primljeno 6.IX. 1942."

PREPIS FOTOKOPIJE IZVRŠIO:

(Gajić Gajko)
Gajko Gajić